

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Рука друга

Литва назавжди

Пам'ять

Виставка небесного фотографа

У стрій

«Форма має значення!»

▶ СТОР. 4

▶ СТОР. 7

▶ СТОР. 8

№ 143 (8160)

СЕРЕДА, 19 ЛИПНЯ 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Продовольчий караван

Щоб окупанти не використовували голод як зброю
Зернова ініціатива може працювати і без росії

«Чорноморська зернова ініціатива може й повинна працювати й надалі — якщо без росії, то без росії», — заявив Володимир Зеленський у своєму відеозверненні. Тобто Президент фактично запропонував продовжити транспортування Чорним морем української сільгосппродукції з глибоководних портів Одещини без погодження з рф. ▶ СТОР. 5

Без справедливості не буде миру

Днями в Нью-Йорку відбулося засідання Ради Безпеки ООН на рівні глав зовнішньополітичних відомств з питань підтримання миру в Україні. Нашу державу представляв міністр закордонних справ Дмитро Кулеба. Одна з тем, які активно піднімалися, — повернення викрадених росією дітей. Так, глава Міністерства закордонних справ Німеччини Анна-Лена Бербок закликала країни ООН об'єднати зусилля і примусити росію повернути українським батькам їхніх дітей, вивезених проти волі до рф під час війни в Україні. ▶ СТОР. 5

Швеція виділить понад 500 мільйонів євро на відновлення нашої держави

Шведський уряд схвалив нову стратегію співпраці з Україною у сфері відновлення й реформ, яка передбачає виділення майже 522 мільйонів євро впродовж п'яти років. Про це йдеться у повідомленні уряду цієї країни. Таке рішення привітав Президент Володимир Зеленський. «Широ вдячний прем'єр-міністру та уряду Швеції за схвалення Стратегії відбудови України на 2023—2027 роки на загальну суму 522 мільйони євро. Інфраструктура, «зелений» розвиток, підприємництво, розмінування та підтримка демократії — ключові напрями нашого повоєнного відновлення», — написав Володимир Зеленський у Твіттері.

Генерал сказав про Андрія золоті слова: «Такі командири народжуються не щодня!»

Фото надано рідними Андрія Сороки.

«Поки син на фронті, я вдома не залишуся», — казав дружині батько офіцера Нацгвардії Андрія Сороки пан Віталій. Вони воювали в одному підрозділі. Після опублікування указу глави держави про нагородження Андрія Сороки (на знімку) Золотою Зіркою Героя України (по-смертно) добровольцем на фронт попросився його мо-

лодий брат Сергій. Тепер вони вдвох із батьком захищають країну від російських агресорів.

Крім рідних Андрія Сороки, які проживають у містечку Гнівань на Вінниччині, вдалося поспілкуватися з його побратимами — тими, хто нині на фронті і хто у місці постійної дислокації військової частини. ▶ СТОР. 6

ПОДІЯ

Чекають на інвесторів

На Сумщині Роменський район визначено як інвестиційно привабливий, позаяк він розташований найдалі від кордону з державою-агресором та не зазнає обстрілів із її території. Сюди «висадився десант» у складі посадовців обласної та районної військових адміністрацій. Вони відвідали Роменську, Липоводолинську і Хмельківську громади, де побували на кількох підприємствах.

Головам громад запропоновано проаналізувати економічний потенціал території з урахуванням наявних та потенційно можливих ресурсів. Цю інформацію використають під час формування міжнародних інвестиційних потоків на Сумщині після завершення війни, зазначає наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.

ВРОЖАЙ-2023

На Одещині зібрали перший мільйон тонн зерна

Але замість фанфар, на які, без сумніву, заслуговують сільгоспвиробники, лунає повітряна тривога. Як повідомила у Фейсбучі директор Департаменту аграрної політики, продовольства та земельних відносин Одеської ОВА Алла Стоянова, польові роботи супроводжуються ракетними обстрілами, захмарною вартістю добрив та низькими закупівельними цінами на зібране.

Попри все, у господарствах краю вже намолотили понад мільйон тонн збіжжя, з яких 505 тисяч тонн — ячмінь (середня врожайність 34,2 ц/га), 458 тисяч тонн — пшениця (32 ц/га), 56 тисяч тонн — горох (18,5 ц/га). Також зібрано 161 тисячу тонн ріпаку (18,5 ц/га).

Наголошується, що аграрії в цих складних умовах об'єднуються й допомагають одне одному, щоб завершити роботи вчасно. Ця незламність дає впевненість у майбутньому, інформує наш оглядач Галина КВІТКА.

КОРОТКО

■ За перше півріччя нинішнього року податківці Полтавщини донарахували внесків на понад 36 мільйонів гривень. Із цієї суми до бюджету надійшло вже 8,8 мільйона гривень, передає наш власкор Василь НЕІЖМАК.

■ На Львівщині через негоду знеструмлено 57 населених пунктів. На момент, коли верстався номер, без електропостачання залишалося 16 повністю та 41 частково. Таке повідомив начальник ОВА Максим Козицький. Він зазначив, що найбільше знеструмлених сіл та містечок у Жовківському, Пустомитівському і Дрогобицькому районах. Ускладнень на дорогах немає.

■ Працівники КП «Миколаївелектротранс» випустили на лінію другий із трьох нових тролейбусів «Дніпро», які місто отримало в червні в рамках відновлення за проектом Європейського банку реконструкції та розвитку, дізналася наш власкор Олена ІВАШКО.

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

Олександр Корнієнко взяв участь у круглому столі щодо підсумків, викликів та подальших перспектив нового адміністративно-територіального устрою України

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко взяв участь у круглому столі «Три роки новому адміністративно-територіальному устрою України: успіхи, виклики, перспективи», організованому, зокрема, за участю Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування.

У вітальному слові Перший віцепікер українського Парламенту нагадав присутнім, що саме три роки тому Верховна Рада України своєю постановою фактично затвердила новий адміністративно-територіальний устрій. За його словами, це було нелегко, але сьогодні вже видно певні результати реформи, її виклики та завдання.

«Головне для представників місцевого самоврядування — зрозуміти, що центральна влада продовжує реформу децентралізації і готова ще більше поглиблювати їхні повноваження та посилювати спроможність. Це, насамперед, інструмент, щоб люди жили краще на місцях, щоб місцева влада краще працювала разом із центральною виконавчою владою, щоб була більша безпека та більше доступів до мож-

ливостей», — зауважив Олександр Корнієнко.

Водночас він наголосив, що за три роки вже вибудувалося конкретне бачення подальших напрямів розвитку реформи. «Ми маємо зрозуміти, що тимчасове, а що матиме довготривалий розвиток. Зокрема, має бути ще детальніше оцінена ситуація заради прозорого розуміння, з чого складається спроможність громад і на що її витрачають. Також маємо оцінити плани ВПО — хто планує залишитися, а хто повернеться. Потрібно чітко визначитися щодо ПДФО та провести аналіз ймовірних результатів прийнятих рішень», — перерахував головні акценти Перший віцепікер.

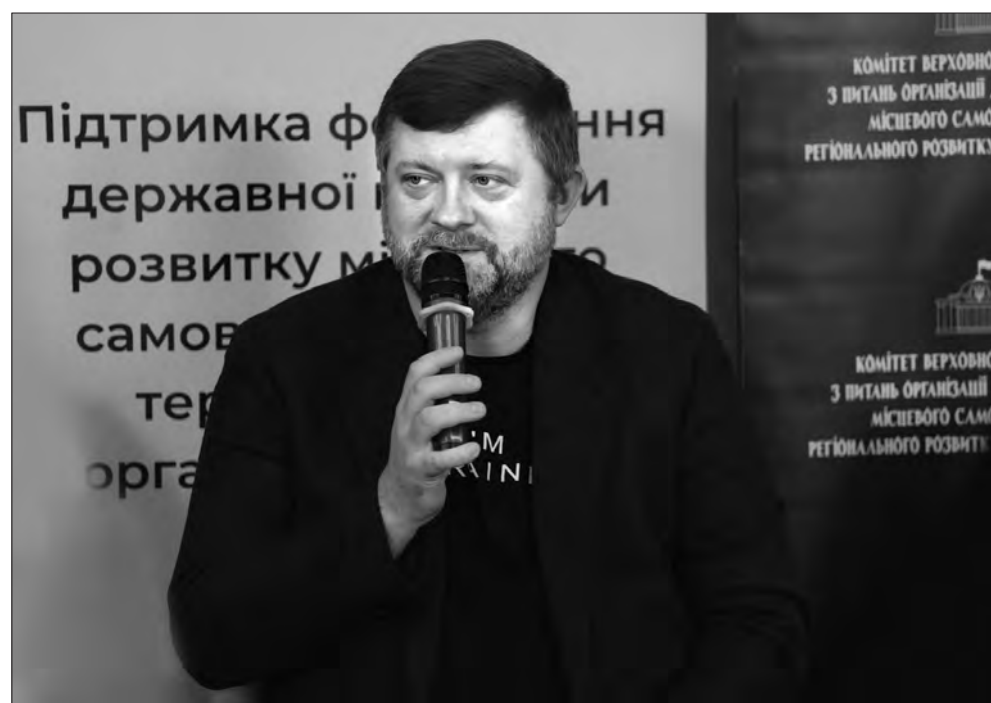
Він також додав, що ці кроки дозволять перенести дискусію «у бік раціональних аргументів та економіки, давати стимули для розвитку і фор-

мувати майбутнє для громад, приймати рішення більш стратегічно, а також завершити завдання, які ставили собі перед цим».

Особливо Олександр Корнієнко наголосив на функціонуванні та діяльності прифронтових громад, де надважливим є і ще певний час буде залишатися головним саме безпекове питання.

«Ми розуміємо, що на прифронтових або деокупованих територіях зовсім інший підхід, який має корегуватися з огляду на реальний стан речей. Зокрема, там мають працювати і центральні безпекові органи, і територіальні сили безпеки, які були створені. Для того, щоб люди розуміли, що вони теж за це відповідальні. Бо у нас відповідальність — це одне з ключових питань, яке лежить сьогодні на громадах та визначає їхню спроможність», — зауважив Перший віцепікер.

Наостанок він зацентрував, що співробітництво громад і регіонів — це ті речі, які влада, зокрема, український Парламент, має продумувати та будувати дуже ретель-

но, особливо під час воєнного стану.

«Від якості і кількості того, що ми сьогодні вносимо на рівень муніципальної співпраці, на рівень регіонів, залежить потім їхнє майбутнє. Маємо продовжувати обговорення та відповідати на всі виклики, які в умовах воєнного часу стали ще більшими», — підкреслив

Перший заступник Голови Верховної Ради України та додав, що Парламент і далі формує свій порядок денний так, щоб його рішення були корисними для втілення реформи та кращого майбутнього громад України.

Участь у заході взяли також народні депутати-члени Комітету з питань організації державної

влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування: перший заступник голови комітету Роман Лозинський, голови підкомітетів Віталій Безгін, Лариса Білозір, Олександр Аліксійчук.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

Дружній Азербайджан продовжує надавати гуманітарну допомогу Україні

Президент Азербайджанської Республіки Ільхам Алієв підписав указ про виділення 7,6 млн доларів на закупівлю та передачу електрообладнання для України. Про це написала на своїй сторінці у Фейсбук заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк.

Це вже не перша партія такої цінної допомоги. Наприкінці минулого року Азербайджан відправив для потреб України 45 силових трансформаторів і 50 потужних генераторів. А загальна сума наданої допомоги на той момент перевищила 17,5 млн доларів США.

Також Азербайджан прийняв на оздоровлення десятки українських дітей та повністю відновив зруйновану під час російського вторгнення школу № 12 імені Заріфи Алієвої в Ірпені.

«Нещодавно на чолі парламентської делегації України відвідала з візитом Азербайджан. На зустрічах високого рівня та під час виступу у парламенті країни — Міллі Меджлісі — висловила ширшу вдячність офіційному Баку за зусилля та незмінність позиції щодо надання Україні гуманітарної допомоги.

Своїм рішенням виділити кошти на нову пар-

тію гуманітарної допомоги лідер Азербайджану Ільхам Алієв вкотре підтвердив стратегічний характер відносин між нашими державами і народами. Це дуже важливо в такий час, коли Україна найбільше потребує надійної та системної підтримки від міжнародних партнерів», — зазначила Олена Кондратюк.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Список пам'ятних дат на два наступні роки

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики Верховної Ради України готує проєкт постанови про пам'ятні дати та ювілеї у 2024—2025 роках.

Народні депутати збирають пропозиції щодо відзначення на державному рівні значущих подій, ювілеїв видатних історичних постатей, діячів культури, мистецтва, освіти, науки та інших галузей. Свої ідеї щодо цього можуть запропонувати народні депутати, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, установи та організації, повідомляє прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Пропозиції повинні відповідати таким критеріям. Це мають бути пам'ятні дати та ювілеї, які мали вагу в громадсько-політичному житті країни. Події, які стосуються України, її історії та території і мають загальнодержавний, а не локальний рівень. Дати треба вказувати за новим стилем.

До цього переліку пам'ятних дат та ювілеїв увійдуть події, що починаються з 50 років. Для історичних подій і річниць організацій та уста-

нов обирають 25-річний інтервал: 50-річчя, 75-річчя, 100-річчя тощо. А для ювілеїв видатних людей — 10-річний інтервал. Також на державному рівні вшановуватимуть тих видатних особистостей, які відійшли у вічність. А за дату обиратимуть їхні дні народження. Такі норми містить указ Президента «Про впорядкування відзначення пам'ятних дат і ювілеїв» № 1116/95 від 2 грудня 1995 року.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики прийматиме пропозиції до 13 жовтня 2023 року включно.

Нагадаємо, 14 липня Верховна Рада змінила три святкові дати. Різдво Христове в Україні відзначатимуть 25 грудня замість 7 січня. День Української Державності буде 15 липня замість 28 липня, а День захисників і захисниць України святкуватимемо 1 жовтня замість 14. Парламентарії ухвалили таке рішення, щоб «відмовитися від російської спадщини».

У парламенті хочуть захистити права депортованих дітей

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЄКТ

У Верховній Раді зареєстровано новий законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про охорону дитинства» щодо захисту прав депортованих, примусово переміщених дітей» (№ 9495). Авторами цієї законодавчої ініціативи виступили депутати з різних фракцій, зокрема: Тетяна Скрипка («СН»), Ірина Констанкевич («За майбутнє»), Євгенія Кравчук («СН») та Володимир В'ятрович («ЄС»).

Як зазначається у пояснювальній записці, законопроектом вносяться зміни до Закону «Про охорону дитинства», якими пропонується: передбачити визначення депортованої, примусово переміщеної дитини. А також встановити, що порядок повернення на територію України, де органи державної влади здійснюють свої повноваження, реінтеграція та адаптація депортованих, примусово переміщених дітей визначаються Кабінетом Міністрів України.

Діти належать до найбільш уразливих верств цивільного населення, які зазнають страждань унаслідок збройного конфлікту. Тому міжнародне гуманітарне право передбачає низку абсолютних і непорушних правил для захисту дітей, незалежно від їхнього віку, які опинилися в пастці збройного конфлікту. Ці положення викладено в чотирьох Женевських конвенціях 1949

року, а також у Додаткових протоколах до них 1977 року. Конвенція ООН про права дитини, ратифікована майже всіма країнами світу, передбачає, що держави-учасниці зобов'язуються поважати право дитини на збереження індивідуальності, включаючи громадянство, ім'я та сімейні зв'язки, як передбачається законом, не допускаючи протизаконного втручання. Якщо дитина протизаконно позбавляється частини або всіх елементів своєї індивідуальності, держави-учасниці забезпечують їй необхідну допомогу і захист для якнайшвидшого відновлення її індивідуальності. З правом дитини на ідентичність пов'язано право дитини на сім'ю, яке широко охоплює право не розлучатися з батьками (стаття 9 Конвенції ООН про права дитини), право на возз'єднання сім'ї (стаття 10 Конвенції ООН про права дитини) та право на сімейне оточення,

включаючи усиновлення (статті 20 та 21 2 Конвенції ООН про права дитини). Ці положення чітко визначають, що держава може розлучити дитину з батьками лише в тому випадку, якщо цього вимагають найкращі інтереси відповідної дитини. З початку збройної агресії російської федерації проти України, на порушення норм міжнародного гуманітарного права, велика кількість громадян України, в тому числі дітей, були примусово переміщені або депортовані в тимчасово окуповані регіони України або на територію держави-агресора. До речі, про скривджених війною дітей йшлося під час нещодавнього виїзного засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики, де заслухали доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, «Нерозквітлі. Порушення прав українських дітей на тимчасово окупованих територіях України та у Росії: депортація, мілітаризація, індоктринація».

Цифри просто шокують: станом на 13 липня 2023 року 494 дитини загинули; 1058 — поранені; 13 — постраждали від сексуального насильства; 925 — зникли; 19474 — депор-

товані або примусово переміщені.

«Україна бореться за кожен дитину. Кожна історія повернення — це величезна робота, яка може тривати місяцями. Адже ворог робить усе, щоб наші діти не повернулися додому. Знищуючи документи, які свідчать, що дитина є українською; змінюючи імена і прізвища; приховуючи походження та вдаючись до будь-яких заборонених міжнародним гуманітарним правом дій, держава-агресор намагається стерти ідентичність українських дітей», — зауважила Євгенія Кравчук.

За її словами, у доповіді окремо йшлося про знищення українських книжок, зокрема підручників з історії України, української мови і літератури. «При кожній окупаційній адміністрації у першу чергу організується дві речі: катівня і навчальний процес для насадження дітям пропаганди держави-агресора», — додала депутат, зауваживши водночас, що як доповідка ПАРЕ з теми «Протидія стиранню культурної ідентичності під час війни та миру» вона завжди звертає увагу міжнародної спільноти на важливість цієї проблеми та її безпосередню дотичність до поняття геноциду.

Українських дітей, що перебувають на тимчасово окупованих територіях або на території держави-агресора, наголошують автори законопроекту, влаштовують в інтернатні заклади або в російські сім'ї. І, незалежно від форми влаштування, вони завжди опиняються в повністю російському середовищі, включаючи мову, звичаї та релігію, піддаються проросійській інформаційній кампанії, яка часто зводиться до цілеспрямованого перевиховання, а також залучаються до військової освіти.

«Держава-агресор не робить жодних кроків для активного сприяння поверненню українських дітей. Навпаки, вона створює різноманітні перешкоди для сімей, які прагнуть повернути своїх дітей. Для багатьох дітей без супроводу дорослих, розлучених із сім'єю та осиротілих дітей процес возз'єднання з членами сім'ї або опікунами та виїзд з окупованих районів України або Росії є складним. І ситуація лише погіршується відсутністю офіційного дієвого механізму (дорожньої карти) повернення українських дітей в Україну, возз'єднання їх із батьками або з іншими законними представниками. Та й самі поняття «депортація» та «примусове переміщення дитини» відсутні в національному законодавстві», — зауважують депутати. Тому й прагнуть своєю законодавчою ініціативою вирішити ці питання.

Олена ГОРБУНОВА.

— Дуже влячні народному депутату України Віктору М'ялику за такий чудовий подарунок малечі села Рокитне, а також за встановлений раніше в селі Карпилівка нашої громади схожий ігровий майданчик, — каже рокитнівський селищний голова Григорій Таргонський.

Загалом тільки по селах Рівненщини народний депутат України Віктор М'ялик (багатодітний батько) встановив понад двадцять ігрових дитячих майданчиків.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Фото
Світлани КИБУКЕВИЧ.

Народний депутат відреагував МИТТЄВО

Народний депутат України Віктор М'ялик оперативно відреагував на прохання мешканців села Рокитне Рокитнівської громади Сарненського району встановити ігровий майданчик для дітей. Їх у цьому населеному пункті майже тисяча.

У село прибула «фура» з елементами ігрового майданчика (на знімку). Цими днями фахівці збиратимуть його. Місце для майданчика вибрали людне, в центрі села. Поряд — Рокитнівський ліцей № 2, відділення ДЮСШ, неподалік два дитсадки.

Лікарня матиме нове відділення для реабілітації

Про відкриття відділення реабілітації в дитячій лікарні йшлося під час наради, яку провів голова Чернівецької обласної ради Олексій Бойко (на знімку).

Облаштувати його збираються на першому поверсі, але приміщення потребує ремонту. Відбулася розмова голови ради з директором лікарні Василем Павлюком. Ну і як завжди на допомогу покликали найбільш небайдужих депутатів, які вже відремонтували не одне лікарняне приміщення. Це голова фракції «Єдина Альтернатива» в облраді Володимир Мо-

роз, одночасно керівник «Чернівціжитло-

буд», та його колега Олександр Шкурідін.

Ще планують залучити благодійний фонд

«Ми поруч», щоб мати можливість провести роботи за проектом із позабюджетних коштів.

«Відділення реабілітації українським дітям потрібне маленьким пацієнтам лікарні, тут могли б відновлюватися діти із неврологічними захворюваннями та малюки до трьох років із хронічними недугами. Обласна рада зробить усе від неї залежне, аби дати старт проекту», — зазначив Олексій Бойко.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.
Фото
прес-служби облради.

Роботи

Вистачить усім

Попри те, що війна завдала серйозної шкоди ринку праці, роботодавці докладають неймовірних зусиль, щоб зберегти, а по можливості й створити нові робочі місця. Тож можна розраховувати, що роботи вистачить усім, хто тримає трудовий фронт під час війни та відбудуватиме країну після Перемоги. Про це йшлося під час засідання Федерації профспілок Хмельницької області, в якому також узяли участь представники влади та об'єднання роботодавців області.

До розмови щодо завдань профспілкових організацій із забезпечення трудових прав працівників в умовах воєнного стану долучився й перший заступник начальника ОВА Сергій Тюрін:

— Не можна не помітити того, яку активну позицію у підтримці нашої держави та Збройних Сил України під час війни зайняли профспілки. Окрім усього іншого, вони не залишають поза увагою ветеранів та внутрішньо переміщених осіб. Ця допомога вкрай важлива та потрібна, адже наразі в області знайшли прихисток понад 83 тисячі внутрішньо переміщених осіб. Ці люди постраждали під час війни, і тому разом маємо зробити все, щоб вони не просто почувалися спокійно у нашому краї, але й змогли отримати роботу, місця в школах і садочках для дітей, розв'язати проблеми з житлом...

Маємо пам'ятати й про те, що з початком війни з країни виїхало понад 14,5 мільйона наших громадян. А це означає, що наразі ми втратили тисячі робочих рук. Тому всі, хто залишився, повинні докласти максимум зусиль для нашої Перемоги. Для нас це означає, що всі ми разом — влада, роботодавці та профспілки — мусимо зробити все для стабільної роботи економіки краю, всіх її галузей.

З початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну всім доводиться працювати в незнаних раніше складних умовах. Тож для адаптації роботодавців та працівників до нових реалій встановлено тимчасові правила трудових відносин, які діють під час війни. Так, було прийнято зміни до додаткового законодавства, які спрощують ведення бізнесу. Для підтримки роботодавців працює проект «eРобота», що передбачає гранти на власну справу, та програма «Доступні кредити 5-7-9%». А для розв'язання проблемних питань при обласній військовій адміністрації утворено Координаційний штаб підтримки бізнесу.

Тепер до цих проектів додалися ще й ті, що спрямовані на відновлення та розбудову країни після війни. До прикладу, Хмельниччина стала учасником проекту відновлення Херсонщини «Пліч-о-пліч» і братиме участь у відбудові знищеного росіянами житла у селищі Високопілля Херсонської області, щоб люди якнайшвидше могли повернутися у рідні домівки.

Обговорення в суспільстві спричинив проголошений у Верховній Раді Президентом Володимиром Зеленським проект Доктрини України-переможниці щодо розвитку нашої держави на подальші 10 років. Якою вона стане, залежатиме і від кожного з нас, і від усіх державних та громадських інституцій. Своє слово повинні сказати й профспілки.

Одно слово, роботи попереду дуже багато. Її вистачить усім. І не варто відкладати її на потім. Усе починається вже тепер.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Президент Литви Гітанас НАУСЕДА запевнив, що в його країні достатньо засобів безпеки для реагування на потенційні ворожі дії «вагнерівців» з території білорусі. За словами Президента, Державна рада з оборони Литви ще до саміту НАТО ухвалила рішення збільшити сили розвідки на східному кордоні та затвердити план прикриття кордону. «На цей момент їх достатньо. Безсумнівно, ми стежитимемо за ситуацією і, якщо будуть потрібні рішення, обов'язково їх ухвалимо в найкоротші терміни», — заявив він. Президент Литви також зазначив, що розміщення найманців ПВК «вагнер» на території білорусі змінює ситуацію з безпекою у регіоні.

Литва назавжди

Національна єдність цієї балтійської держави допомогла вистояти проти російської агресії і нині є запорукою надзвичайної підтримки українців.

Ще два роки тому багато хто жив ілюзіями стосовно сусідніх росії та білорусі. Байка про те, що російська мова єдина, розбилася. Тоді й уяви не можна було, яка загроза нависла над нами. Пригадалася подорож довоєнного літа 2021-го до Литви, яка нині розгорнула обійми для українців. Нещодавно в столиці цієї балтійської держави Вільнюсі відбувся саміт НАТО — з-поміж іншого там визначили подальший шлях України до Альянсу.

Хочете повноцінно жити — вчіть мову

У Вільнюсі пощастило жити на одній із центральних вулиць — Шевченка. Українців у столиці сприймали напрочуд дружнеливо. Наша мова притягувала, наче магнітом, співрозмовників. Порозумітися вдалося десь польською, десь англійською. Спроба перейти на російську як начебто мову єднання на пострадянському просторі сприймалася вкрай негативно. Приміром, в аптеці відмовилися обслуговувати під приводом, що не розуміють. Так держава захищає свою національну ідентичність. Хочете тут жити — вчіть литовську!

Стався і справжній конфуз. Почувши, як пані поважного віку розмовляє російською, я звернулася до неї за якимось поясненням. Розповіла, що з України. Й тут наразилася на страшну й геть неочікувану агресію. Як з'ясувалося, натрапила на справжню чекістку радянського розливу. Жінка, білоруска за національністю, працювала до пенсії у сфері зв'язку — на той час це була стратегічно важлива й секретна галузь, що межувала з обороною. Вона вилила на мене відро ненависті та зневаги до нашої держави.

На запитання: «Чому не повертаєтесь на свою батьківщину із такої осоружної й Литви?» ще більше розлютилася. «Ми (тобто СРСР) для вас тут, у Литві, та й в Україні, все побудували, все вам дали, — аж захилялася від люті жінка. — Та без росії ви були б ніхто!...»

Ну, те, як нас зомбували за союзу ще з дитсадка, мені добре відомо. Байками про «загниваючий Захід» нас «годували» методично й цілеспрямовано. Так само — й про республіки, що входили до союзу: мовляв, вони нічого не варті як самостійні...

Ці міфи вже давно розвінчані. На прикладі тієї самої Литви знаємо про її багату історію, культуру і динамічний економічний розвиток після проголошення незалежності та вступу до Євросоюзу. Хоч далася свобода новоствореним балтійським державам не просто, росія оголосила на початку 90-х років століття повну блокаду, що відбилося на економічному житті народів. До слова, потужну руку підтримки тоді надала молода Українська держава як на офіційному рівні, так і на суспільному. Пригадується, як ми постачали туди олію, борошно, маргарин, цукор та купували в Литві якісні промислові товари.

Під час подорожі у Вільнюсі натрапила на фотоальбом відомого митця Ромуальдаса Ракаускаса, де він у світлинах відобразив реалії радянського життя: черги, бідність, комуналку... Вражаючі кадри... І це ж у балтійській республіці, яка на тлі інших радянських вважалася чи не найуспішнішою.

У Каунасі побувала в музеї, який створили в колишньому протирадіаційному укритті. Там зібрано артефакти часів союзу: методи стеження за громадянами, катування неугодних, засоби радянської пропаганди тощо.

Солідарність важлива

День відновлення литовської Незалежності святкують у березні, цього року відзначили вже 33-тю річницю. Як відомо, своєї держави Литовська Республіка була позбавлена 23 серпня 1939-го, згідно з пактом Молотова-Ріббентропа.

Ще кілька фактів. У цій балтійській республіці в жовтні 1988 року було організовано Українське товариство. Громада допомагала новоствореній Українській державі. Особливо активно — під час Євромайдану, Революції Гідності та російської агресії в Україні від 2014 року. Литва на той час уже була членом Євросоюзу.

Селище Ніда дихає історією

2 вересня 1992 року в Києві було відкрито Посольство Литовської Республіки в Україні. Сьогодні Литва — надійний партнер України, співпраця активно розвивається в багатьох сферах.

У Литві проживає близько 16 тисяч українців. За історичними джере-

Центр Вільнюса.

лами, це переважно нащадки мігрантів, адже наприкінці XIX — на початку XX століть указом російського імператора на литовські землі переселили кілька сіл із тодішньої Берестейщини. Приміром, у селі Європа — майже 250 родин. Так само тут, переважно у великих містах (Вільнюс, Клайпеда, Каунас), є нащадки мігрантів радянської доби. А тепер Литва щедро відкрила обійми для українських біженців, яким надають усіляку підтримку.

Наші дві країни мають велику спільну історію. У Києві є Литовський сквер, а в Києво-Печерській лаврі — пам'ятник великому гетьману Великокого князівства Литовського Костянтину Острозькому. Й це тільки столиця. А Львів, Івано-Франківськ!

Від початку повномасштабного вторгнення росії по-особливому відчува-

Центр Вільнюса.

Селище Ніда дихає історією

Повноважний Посол Литовської Республіки в Україні Вальдемарас Сарапінас. Разом із головою ОВА обговорили аспекти облаштування шелтерів для внутрішньо переміщених осіб, будівництва постійного житла для них. Домовилися і про співпрацю в медичній сфері.

З вересня минулого року до кінця травня у Литві ек-

спонувалася виставка «Вільна Україна назавжди». Це перша міжнародна музейна виставка в Європі для України у статусі кандидата на членство в ЄС. Частина експонатів була з Івано-Франківського музею визвольної боротьби імені Степана Бандери.

Для об'єднання Польщі, Литви та України кілька років успішно діє новий формат країн-однорідців «Люблінський трикутник».

Під парасолькою НАТО

Під час подорожі Литвою побувала на знаменитій Горі Хрестів, де зібрано християнські символи не тільки з цієї країни, а й із сусідніх. Є і з України. Цей меморіал — нагадування про ціну визвольних змагань та боротьбу за незалежність.

У Каунасі вразили дві локації. У Музеї чортів увагу привернула українська експозиція, й серед них найбільший чортисько — путін з великою захланною ложкою... А в колишньому протирадіаційному бункері зібрано експонати

радянських часів — усілякі пропагандистські засоби, предмети допитів, таємного стеження за громадянами. Відтворено тюремну камеру: все це як нагадування про часи окупації як у Литві називають період перебування в Союзі.

Не треба втрачати пильності й тепер, адже росія межує із Литовською Республікою. Заповідна Куршська коса на узбережжі Балтійського моря біля Клайпеди тому підтвердження. Рибачке селище Ніда, де збережено все автентичне, де не можна провадити забудови, де все дихає національним колоритом — але за видимим спокоєм криється і загроза. Адже ось він — кордон. калінінградська область, яку відкусив від Східної Пруссії ссрр після Другої світової війни. Країна-агресор і нині розкриває свою пашу на цю балтійську державу. На щастя, є захист — Північноатлантичний військово-політичний союз НАТО, під парасолькою якого Литва почуватиметься безпечніше.

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.

Фото автора.

Представники Голдапського повіту Польщі передали транспорт для Національного природного парку «Черемоський» та 93-го окремого батальйону ТрО Вижницького району. Українські посадовці подякували польському народу за підтримку та допомогу Україні під час війни, *передає наш власкор Сергій Сулима*

Генерал сказав про Андрія золоті слова: «Такі командири народжуються не щодня!»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Врятував побратима, а сам...

Старший лейтенант Андрій Сорока командував мінометною батареєю батальйону оперативного призначення однієї з військових частин Національної гвардії України. 3 травня 2022-го разом зі своїм підрозділом виконував бойові завдання на Донеччині. Військові виявляли і знешкоджували диверсійно-розвідувальні групи ворога.

— Синоку, ти чого такий сумний? — запитував його якоесь мобілізований чоловік, за плечима якого вже було понад сорок років.

Командиру на той час виповнилося 27.

— Я всіх вас дуже люблю і ціную, тому й вимагаю робити те, що врятує життя у складний момент, — приблизно так відповів йому тоді старший лейтенант.

3 травня по листопад у підрозділі Сороки не знали втрат. Поранені, контужені були, загинув — ні. Тому смерть командира стала шоком для побратимів.

Подання на звання Героя України робила війська частина.

22 вересня 2022-го група під орудою Сороки під час завдання засікла ворожу ДРГ. Відбувалося це біля сіл Новомихайлівка та Солодке. Командир оцінив ситуацію й обрав місце для засідки. Десять ворожих розвідників йшли на наших військових, ніби їх туди магнітом притягувало. Орки до останнього не помічали замаскованих хлопців. Командир першим відкрив вогонь і доклав п'ятьох ворогів. Його підлеглі знищили решту диверсантів.

Під час огляду речей диверсантів знайшли дві топографічні карти з даними про місця розташування командно-спостережних пунктів рашистів, складів з озброєнням та матеріально-технічного забезпечення...

У військовій частині, де служив Сорока, розповіли про ще один бій. Штурм позицій біля села Павлівка на Донеччині рашисти розпочали о шостій ранку. Було це восени 2022-го. Після обстрілу артилерії на горизонті з'явилося шість БТРів. Їх зустрічав зведений мінометний взвод Андрія Сороки. Гвардійці зупинили орків. Командир особисто підбив дві бойові машини. Рашистів теж немало полягло в тому бою.

Після відступу росіян «заговорили» їхні міномети. Міни полетіли на позиції гвардійців. Щойно Сорока почув їх свист, що наближався до них, з силою відштовхнув підлеглого у бліндаж. Сам уже не встиг сховатися. Загинув від розриву міни.

«Старший лейтенант Андрій Сорока віддав своє життя, врятувавши життя підлеглого побратима», — це слова з тексту подання командира частини на присвоєння гвардійцю найвищої нагороди держави. 3 травня по жовтень минулого року зве-

дений мінометний взвод під його орудою знищив чотири БТРи, БМП, вантажний і легковий автомобілі, безпілотник, спостережний пункт ворога, 13 укриттів для особового складу, на рахунок також понад сто вбитих та двісті поранених загартників.

Командувач Нацгвардії присвоїв Андрію Сороці чергове звання капітана (посмертно).

Прес-офіцер частини Анна Лазарчук згадала слова одного з генералів про Андрія Сороку. Той казав: «Такі командири щодня не народжуються».

Коли виповнилося 18, підписав контракт з Нацгвардією

Під час розмови з мамою леглого Андрія Сороки, пані Світланою, декілька разів доводилося вибачатися перед згорь-

зачне відділення. Коли виповнилося 18, підписав контракт з Національною гвардією. Вмів цінувати дружбу! Це для нього було, як кажуть, святе. Дуже відповідально ставився до всього — і до служби, і до навчання. Бувало, запитую, Андрію, ти коли нам невістку приведеш? А він каже: «Мамо, яка дурна знайдеться, щоб вийти за мене? Ти ж бачиш, я постійно на службі».

У 2014 році в Андрія була перша ротация в АТО. Потім він їздив ще і ще.

Однією з перших про його загибель дізналася тітка, пані Оксана. «Андрій для нас і без Золотої Зірки Герой, — каже вона. — Уявляю, як би він заперечував проти того, що ми оце розмовляємо про нього. Був скромним, але дуже відповідальним. Нехай вибачає племянник, але про нього і таких, як він, треба розповідати, щоб про них пам'ятали».

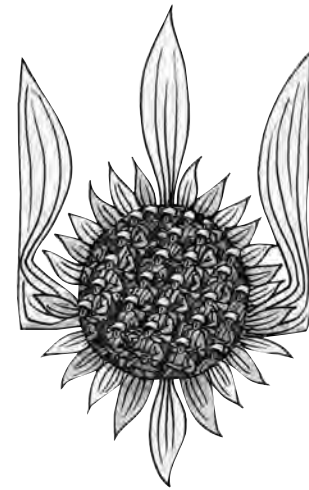
«Син на фронті, я вдома не залишуся»

Пані Світлана, як ніхто, знає, що таке чекати повідомлення з фронту. Двоє її рідних людей воювали з росіянами. Тепер чекає вістей від чоловіка Віталія і молодшого Сергія.

2 березня 2022-го чоловік Віталій уже був у військовій частині, де служив син. Сказав дружині, що не зможе залишитися вдома, коли син на війні. Пішов добровольцем у військкомат, а там вирішили, що так буде правильно, щоб батько й син служили разом.

— Вони були разом і не зовсім разом, — розповідає пані Світлана. — Бо мали різні завдання. Час від часу зустрічалися. Син телефонував один-два рази на тиждень, інколи, бувало, частіше. Все одно нічого не розповідав про службу. Весь час повторював: «Не переживай, у мене все добре». Це вже як його не стало, ми більше дізналися про нього від побратимів. Нам казали, що за ним дуже хлопці стояли.

ГЕРОЇ УКРАЇНИ

1 листопада пані Світлана чергувала на роботі, жінка працює в одному з лікарняних закладів. Коли раптом побачила сестру з молодшим сином, серце стрепенулося. Вона не хотіла вірити у найстрашніше. На жаль, це сталося. «Андрія нема», — сказали їй і пригорнулися обое, аби заспокоїти...

Молодший, як і батько, пішов добровольцем

Воювати з орками пішов і молодший син Сергій. Сталося це невдовзі після 8 липня, коли з'явився указ Президента країни про нагородження брата Золотою Зіркою Героя. Нині йому 25. Звичайно, мама відмовляла від такого. У неї не перестає боліти серце за Андрієм, чоловік на фронті, а тут ще й Сергій надумав.

— Якщо він вирішив, я його не зупиню, — розповідає жінка. — Знала про це. Це його рішення. Так воно й сталося.

Сподівалася, що військкомат не мобілізує. Знаючи люди казали, якщо батько на фронті, а один син загинув, то другу дитину не візьмуть на війну.

— Мабуть, так воно й сталося, бо Сергій розповідав, ніби не хочуть брати, але в подробиці не вдавався, — продовжує пані Світлана. — То він знайшов іншу можливість. Поїхав у Київ і там уже проходить підготовку.

«Командире, ви копія мого друга»

Військовий з підрозділу Сороки на ім'я Андрій розповів автору публікації, які бувають у житті збіги. До війни він їздив на заробітки за кордон. Там познайомився з Віталієм Сорокою. Коли прийшов на службу, побачив, як він каже, копію свого друга. Перед ним стояв молодий командир, схожий на Віталія. Звернувся до нього такими словами: «Командире, ви копія мого друга». Тоді дізнався, що Андрій Сорока син Віталія.

«По-людськи просив виконати роботу, — розповідає військовий. — Але його прохання діяло на нас, підлеглих, сильніше, ніж будь-який наказ. Якщо він сказав, що треба, ніхто не уточнював, для чого і чому. Йшли виконувати. Так само і командир, коли давав комусь

слово, то дотримував його. Був неговіркий. Достатньо було почути його «угу», і це означало, зробіть те, що просиш».

«Хтось закинув офігенну суму»

Побратим Сороки, пан Андрій, згадує, як вони збирали кошти на автомобіль. Було це вже після загибелі командира. Каже, попросив свого брата оголосити збір. Той звернувся через Інтернет до небайдужих. Зрозуміло, там значилося прізвище, хто і для кого збирає.

— Після того телефонує мені брат і каже, що хтось закинув офігенну суму, сто тисяч гривень! — продовжує розповідь військовий. — І тут бачу на екрані дзвінок від Віталія Сороки. Припиняю розмову з братом, слухаю Віталія. Він запитує, чи відомо мені, що хтось збирає кошти на авто для нашого підрозділу? І тоді в мене промайнула думка: чи не Сороки це переказали ті сто тисяч? Запитую Віталія, він каже, неважливо, головне, що буде мати авто. У мене сльози виступили на очах від людської доброти.

Машину купили, і на спомин про командира замовили номерні знаки з його позивним «Сорокет».

Іменну зброю не встиг отримати

Андрій Сорока загинув за тиждень до ротации. Під час повернення додому на нього чекала приємна подія — мав отримати іменну вогнепальну зброю як нагороду від міністра внутрішніх справ. Наказ про це підписано 14 червня 2022 року.

— Андрій дуже пишався такою нагородою, — згадує його тезка і побратим. — Про це він мені повідомив під час однієї розмови. При цьому просив не поширювати інформацію серед хлопців.

Рідні Героя цікавилися у військовій частині, як бути у такій ситуації. Адже є батько, який на війні, тепер і молодший брат взяв до рук зброю.

— Нам пояснили, що зброя на то й іменна, що нею нагороджують конкретну людину за виявлені мужність і героїзм, — каже тітка пані Оксана. — Тому отримати її не можемо.

Вічна пам'ять і слава Герою! Щирі співчуття його рідним. Усім нам — Перемоги, яку наближали і продовжують це робити великі патріоти на прізвище Сорока.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото надано рідними Андрія Сороки.

Виставка небесного фотографа

Пів року тому під Бахмутом, захищаючи Україну від рашистів, загинув відомий фотограф і активіст із Ковеля Максим Бурда. Він залишив після себе не лише добру пам'ять, а й сотні знімків своїх бойових побратимів. 9 липня у Луцьку, в Музеї сучасного мистецтва Корсаків, було відкрито виставку його світлин.

На відкриття прийшли десятки людей, представники влади, громадські активісти, друзі та рідні Максима Бурди.

В експозиції — майже 200 знімків. Серед них ті, які були зроблені ним у 2022 році під час навчання, військового злагодження та в січні 2023-го, коли Максим почав виконувати бойові завдання під Бахмутом. Саме там і обірвалося його земне життя. Посмертно нагороджений орденом «За мужність».

Максим належав до тих патріотів, які вже 24 лютого пішли добровольцями боронити Україну. Його до цього ніхто не змушував, бо був за станом здоров'я комісований. Оскільки в мирному житті професійно займався світлинами, то й позивний обрав «Фотограф». Служив у 3-й окремій штурмовій бригаді. Вмів вправно

наводити артилерію БпЛА, оскільки й раніше робив знімки квадрокоптерами.

Свою мирну «зброю» — фотоапарат — не полишав і на передовій. Знав, що після Перемоги його знімки стануть документальними свідченнями і мужності наших воїнів, і злочинів рашистів. На його світлинах — портрети бойових побратимів, фронтовий побут, страшні миттєвості війни. Створив телеграм-канал «Military photographer», присвячений воєнній фотографії, і отримував безліч пропозицій організувати персональні виставки в різних містах України. Про це мріяв і сам, але молоде життя обірвалося на злеті.

Мрію Максима Бурди втілила мама і кохана дівчина Марія.

— Війна мине, а пам'ять про героїв, небесних і суцхих, залишиться, у тому числі й

у світлинах Максима Бурди. Молодий, вродливий, талановитий, йому б жити, творити, будувати щасливе майбуття, але все це відірало війна. Небесний фотограф... А скільки ще небесних філософів, вчителів, водіїв, лікарів, художників, людей різних професій, які віддали своє життя, щоб Україна жила, жив її народ. Сьогодні увесь

світ пишається українцями завдяки таким, як Максим і його побратими. І саме таких людей він показав на своїх фото — це цвіт нації. І ми повинні бути вдячні за їхній щоденний героїзм і подвиг, часто ціною життя, — зазначив на відкритті виставки заступник голови Волинської обласної ради Григорій Пустовіт.

Виставка триватиме до 30 липня. Роботи Максима Бурди можна придбати. Частина коштів від їх реалізації перерахують благодійному фонду «Янголи Азову».

Виставка пересувна, тож згодом її зможуть побачити в інших містах України.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.
Фото з сайту Волинської обласної ради.

Із бою — на «Ігри нескорених»

Такий шлях пройшов хмельничанин, тероборонівець 86-го батальйону Ярослав Болюх. У його земляка Олександра Маковей цей маршрут був трохи довшим — через лікування та чотирнадцять операцій. Але це не завадило Олександру не тільки пройти національний відбір, а й стати капітаном збірної України на «Іграх нескорених», які восени відбудуться у Німеччині.

Загалом у відборі взяли участь понад дві сотні наших військових та ветерани, які дістали поранення. Свою вправність вони демонстрували в змаганнях з легкої атлетики, баскетболу на візках, стрільби з лука, настільного тенісу та плавання. Дехто вперше боровся за перемогу не на бойовому, а на спортивному полі.

А Ярослав Болюх (на знімку крайній праворуч) уже мав досвід участі в іграх. Уперше він змагався з нескореними ще у 2017 році, коли служив у патрульній поліції. Срібна медаль за греблю на тренажері й

бронзова — за штовхання ядра. Ось таким був його тодішній результат.

Цього разу Ярослав прийшов до Львова одразу з бойових позицій. І хоча на фронті було не до тренувань, проте боєць пройшов відмінний гарт, який і допоміг йому посісти у відбірному турі перше місце в штовханні ядра та стати другим у веслуванні на тренажері.

Дві золоті нагороди отримав на відборі й хмельничанин Олександр Маковей (на знімку в центрі) — у штовханні ядра та у баскетболі. Шлях не тільки до нагород, а й до самого

життя в Олександра був непростим.

Пов'язати свою долю з військовою службою він вирішив ще у 2009 році, коли підписав контракт зі ЗСУ. А з початком війни у 2014-му був у найгарячіших точках: воював у Слов'янську, боровся за Донецький аеропорт тощо. Коли в одному з боїв зазнав контузії, здавалося, що з військовою службою буде покінчено. Тоді він повернувся до мирного життя, але після повномасштабного вторгнення росіян зрозумів, що його місце знову там, на передовій.

З перших днів повномасштабного вторгнення він захищав Київщину. Потім підрозділ Олександра було скеровано до Северодонецька та Лисичанська, де точилися запеклі бої.

Торішній червень видався для нього надто гарячим — під час мінометного обстрілу Олександра було важко поранено. Тоді ворожа міна забрала життя двох побратимів, котрі були поруч. Олександр залишився живим, але його всею зрешетило осколками. З розірваних артерій та вен текла кров, осколки потрапили в легеню, живіт, посікли обличчя та руки. Але найбільше постраждали ноги.

Спочатку за життя бійця боролися лікарі з Краматорська. Коли його вдалося стабілізувати, відправили до Дніпра, а згодом — до Хмельницького обласного госпіталю ветеранів війни. Те, що він вижив, — справжнє диво, яке сотворили медики та й сам Олександр, котрий вперто боровся за життя. Під час лікування з його тіла дістали до чотирьох десятків осколків.

Мужний воїн переніс чотирнадцять операцій. Після довготривалого лікування йому так і не вдалося повністю відновити всі функції ніг, але це не зупинило його. У квітні Олександр повернувся у свою частину, щоб знову бити ворога. Там разом зі своїми побратимами він йде до найбільшої Перемоги у своєму житті.

За свою доблесть Олександр Маковей став повним кавалером ордена «За мужність», отримав відзнаку міністра оборони. Та водночас йому вдається здобувати ще й спортивні нагороди.

Хороброму воїну багато разів доводилося вести за собою в бій побратимів. Тепер він поведе до спортивної перемоги збірну України на «Іграх нескорених».

Члени команди, а це — 24 військовослужбовці та ветерани, впродовж кількох місяців проходять посилену підготовку, перш ніж візьмуть участь у змаганнях, які у вересні відбудуться у Дюссельдорфі. Бажаємо їм тільки Перемоги.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.
Фото зі сторінки Invictus Games: Team Ukraine.

ФРОНТ

Ворог намагається відволікти увагу ЗСУ від Бахмутського напрямку та завадити нашому контрнаступу

У ніч на 18 липня росія завдала ракетно-дронового удару по півдню та сході України. Вочевидь, це «відповідь путіна», анонсована терористом з кремля на вибухи, що сталися на Кримському мосту за день до цього.

За інформацією Повітряних сил ЗСУ, противник атакував з південного напрямку шістьма крилатими ракетами «Калібр» та 36 ударними дронами. Знищено всі ворожі ракети, 31 «шахед» (переважно в Одеській та Миколаївській областях) та один розвідувальний БПЛА. Але є пошкодження інфраструктури, влучання та постраждали...

Минулої доби (дані на 18.07) російська армія здійснила найбільшу з початку широкомасштабного вторгнення кількість обстрілів по Сумщині — 252 снаряди по прикордонних громадах. Троє жінок загинули, ще 10 осіб дістали поранення. За словами очільника Сумської ОВА Володимира Артюха, за минулий тиждень кількість артилерійських та авіаційних нападів росіян подвоїлася.

У ранковому зведенні 18 липня Генштаб ЗСУ повідомив, що противник зосереджує основні зусилля на Куп'янському, Лиманському, Бахмутському, Авдіївському та Мар'їнському напрямках — протягом минулої доби там відбулося 36 бойових зіткнень.

Останніми днями окупанти активізувалися на Куп'янському напрямку, аби повернути втрачені позиції та відтягнути українські сили з Бахмутського напрямку, намагаючись зупинити наш контрнаступ. За словами командувача Сухопутних військ ЗСУ Олександра Сирського, на східному фронті ситуація складна, але контрольована.

Там росіяни намагаються тиснути на ділянці Куп'янськ — Сватове — Кременна, протяжність якої 120—150 км. Військові експерти кажуть, що така тактика ворога — відволікання уваги та відтягування сил ЗСУ на цю ділянку фронту — була передбачуваною і в українській стороні є достатньо засобів і способів її нівелювати.

На думку аналітиків Інституту вивчення війни, низька якість російських військ, які наразі розгорнуті на цій лінії, найімовірніше, завадить росії досягти тактичних успіхів або здійснити оперативно значущий прорив.

За повідомленням джерел, відбувається перекидання сформованих з російських ув'язнених штурмових підрозділів «штурм-3» на Куп'янський напрямок. За оцінкою ISW, ці формування мають погану оперативну ефективність через низький моральний дух і дисципліну.

Водночас російська армія після пошкодження логістичного коридору Кримського мосту перенаправляє транспортні потоки з півострова через окуповані території України, аби створити живий щит із цивільного населення, тим самим ускладнюючи бойову роботу ЗСУ.

Ольга ВІТЕР.

СУСПІЛЬСТВО

«Форма має значення!»

Під такою назвою відбулися преспоказ та тестування зразків жіночої польової форми, яка нині перебуває на фінальному затвердженні у Міністерстві оборони України.

Соціальна ініціатива Arm Women Now тісно співпрацює з підрозділами ЗСУ, Нацгвардії, Нацполіції та Державної прикордонної служби. Представники волонтерського проєкту розповіли: «Ми забезпечуємо наших захисниць на передовій зручною та ком-

фортною жіночою польовою уніформою з початку повномасштабної війни. Нашу форму безплатно отримали понад 4500 жінок-військових. Ми перша в Україні соціальна ініціатива, яка порушила питання гендерного забезпечення в армії та домоглася прий-

няття на рівні Міністерства оборони України технічної документації на пошиття спідньої білизни для жінок-військових на основі наших розробок».

Тестування відбулося на тренувальній базі батальйону «Легіон-Д» у Києві. Інструктори батальйону провели курс молодого бійця для учасниць. Серед основного: тактичні військові при-

йоми, проходження перешкод, марш-кидок та стрільба.

Представники волонтерського проєкту Arm Women Now продемонстрували журналістам зразки жіночої військової форми, які перебувають на тестуванні у Міністерстві оборони України.

Засновниця соціальної ініціативи Ірина Никорак розповіла, що жіноча

форма шийється згідно зі стандартами НАТО.

Arm Women Now активно співпрацює з Міноборони — щомісяця збирається відповідна

робоча група для обговорення нагальних питань. На знімках: під час проведення заходу.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Чому не рятують укриття?

Через півтора року після початку повномасштабної агресії ворога та на десятому році від початку війни нарешті з'ясувалося, що прифронтова Миколаївська область не готова сховати своїх громадян у спеціально обладнаних приміщеннях.

Бо елементарно немає тих самих укриттів та бомбосховищ. Ані в обласному центрі, ані тим паче — у населених пунктах області. Тему укриттів місцева влада порушила лише за вказівкою «згори» після трагедії 1 червня 2023 року в Києві, де внаслідок ракетного обстрілу загинули люди, які не змогли потрапити у захищене сховище. У Миколаєві чимало укриттів так і залишаються замкненими або непридатними для схову.

Як не готувалися до війни

За останніми офіційними даними, у Миколаєві під час війни загинули 156 мирних мешканців, серед них двоє дітей, важко поранено понад 700 людей. Багатьох трагедій можна було б уникнути, якби завчасно подбали про місце для сховищ.

Завдовго до повномасштабного вторгнення громадські активісти, серед яких більшість тих, хто були учасниками АТО/ООС, розпочали активно звертатися до влади з вимогою вирішити питання з укриттями. Голова ГО «Асоціація учасників та інвалідів АТО», ветеран АТО, який нині на фронті, Роман Бойко, стукав у всі двері ще у 2021-му, волаючи: «На восьмому році російсько-української війни та на тлі скупчення найпотужніших сил агресора на кордонах України громаду міста турбує питання захисту населення, якщо почнеться відкритий напад з боку росії».

На жаль, широкомасштабне вторгнення сталося. Але миколаївські чиновники відписувалися. Лист від Миколаївської ОДА від 30.07.2021: «Кошти, передбачені... на 2021 рік на утримання захисних споруд, приведення їх у готовність до використання... (заплановано 3544,514 тис. грн, використано — 0 грн).

Ще декілька цифр. З офіційних джерел. У Миколаївській області із загальної кількості у 959 захисних споруд цивільного захисту 2021-го готові були 76 (8%); обмежено готові — 614 (64%); не готові — 269 (28%). Місткість захисних споруд, які можливо використовувати для укриття населення, становила у 2021 році 19% від усього населення області. У Миколаєві з 222 сховищ 70% були непридатні до використання за призначенням. Таку відповідь отримав Роман Бойко 13.01.2022 року.

Хлопці на чолі з Романом не лише писали інформаційні запити до ОДА та МВК, аби хоч якось «напружити» владу. Вони пропонували

У відповідь активісти отримали: «Обстеження здійснюються за зверненням балансоутримувача. Державний нагляд у сфері створення та утримання фонду захисних споруд здійснює Державна служба з надзвичайних ситуацій України». Кажучи просто, відписка. Хоча саме тоді за допомоги небагатої громадськості влада мала всі шанси виявити проблемні сховища, провести їх інвентаризацію, просто підготуватися до війни, адже ворог уже майже «стукав у двері». Вкотре переконалися в правоті латинського вислову — «хочеш миру, готуйся до війни». Не готувалися.

Ховайся, хто може!

Наші бійці тепер захищають мир на передовій. Вони робили тоді й роблять зараз усе можливе і неможливе, аби мирні громадяни, їхні дружини, діти, батьки та

Роман Бойко два роки тому порушував тему укриттів.

Фото з відкритих джерел.

реальні дії. Так, наприклад, Роман 22 квітня 2021 року від імені 15 громадських організацій звернувся з проханням до миколаївського міського голови Олександра Сенкевича з пропозицією за участю громадськості, представників МВК, Нацполіції, ТРО, ОВК, ДСНС створити спільну комісію для обстеження стану бомбосховищ та інвентаризації необхідних для бомбосховищ місць.

А про укриття, що діють, посадовець відповіді так і не дав. На що Роман Бойко написав у соцмережах: «Міська влада постійно маніпулює статистикою. Замість того, щоби відповідати на головне питання, скільки мешканців міста (кількість осіб) може сховатися, відповідальні особи вказують кількість споруд. Хоча ці показники не конкретні, бо кожна споруда має різну місткість».

Начальник Миколаївської ОВА Віталій Кім підтвердив інформацію про проблеми з доступом до сховищ. У всеукраїнському телемарафоні сказав: «Так, всі трохи розслабилися. Хоча зараз Миколаєву загрожують балістичні ракети. Це більш серйозна загроза, ніж «гради» та мінометні обстріли, які ворог здійснював на початку вторгнення... Натомість кожен мешканець міста має сам приймати для себе рішення — де і як ховатися».

І насправді, у кожного своя історія про пошуки укриття. Я перші два місяці війни просто бігала з 4-го поверху з ноутбуком та рюкзаком до підвалу свого будинку. Там працювала, іноді засинала, боялася, жила... Хтось просто не міг де-

Місцеві жителі облаштували як укриття підвал.

Фото автора.

кий голова Олександр Сенкевич зазначив, що «майже 90% закритих сховищ розташовані у підвалах житлових будинків. Хто відповідає за них, законодавчо не врегульовано. Немає механізму призначення відповідального в цьому будинку, щоб потім була відповідальність юридична чи кримінальна. Бо ніхто не захоче цим займатися. Але якщо когось так і не виберуть, то за допомогою поліції буде примусове відкриття цих об'єктів». Дивно, що влада згадала про закриті для людей сховища лише через півтора року після повномасштабного вторгнення, коли бомбардувань міста стало менше, ніж у перші місяці.

А про укриття, що діють, посадовець відповіді так і не дав. На що Роман Бойко написав у соцмережах: «Міська влада постійно маніпулює статистикою. Замість того, щоби відповідати на головне питання, скільки мешканців міста (кількість осіб) може сховатися, відповідальні особи вказують кількість споруд. Хоча ці показники не конкретні, бо кожна споруда має різну місткість».

Начальник Миколаївської ОВА Віталій Кім підтвердив інформацію про проблеми з доступом до сховищ. У всеукраїнському телемарафоні сказав: «Так, всі трохи розслабилися. Хоча зараз Миколаєву загрожують балістичні ракети. Це більш серйозна загроза, ніж «гради» та мінометні обстріли, які ворог здійснював на початку вторгнення... Натомість кожен мешканець міста має сам приймати для себе рішення — де і як ховатися».

І насправді, у кожного своя історія про пошуки укриття. Я перші два місяці війни просто бігала з 4-го поверху з ноутбуком та рюкзаком до підвалу свого будинку. Там працювала, іноді засинала, боялася, жила... Хтось просто не міг де-

кілька разів на день, коли насправді було дуже насатро-бомбово-небезпечно, бігти з 9-го поверху одного будинку за три квартали до іншого, де начебто є сховище. З дітьми, домашніми тваринками, хворими батьками. Серед моїх знайомих — багато тих, хто поїхав з міста саме через те, що не відчували себе у безпеці. І не мали можливості дістатися безпечного місця. Їх абсолютного можна зрозуміти. Невідомо, чи повернуться вони до Миколаєва.

Лише на початку 2023 року по місту, на зупинках громадського транспорту почали встановлювати бетонні укриття. Але сьогодні ними мало хто користується. При цьому Головне управління ДСНС у Миколаївській області не здійснювало оцінку стану готовності установлених павільйонів «Тимчасове укриття», які не приймалися в експлуатацію, паспорт та облікова карта на них відсутні. Павільйони не внесені до фонду захисних споруд цивільного захисту територіальної громади. Понад те, миколаївські аудитори після перевірок дійшли висновку, що КП «Миколаївелектротранс», яке купувало та встановлювало укриття, зайве перерахувало початальнику 5 мільйонів 834 тисячі гривень.

...Миколаївська міська рада виділила гроші на облаштування бомбосховищ; нарешті нанесли їх на міську онлайн-карту; відкрилися перші дитячі садочки, в яких влаштували сучасні укриття; самі містяни та добровольчі формування з цивільного захисту займаються ремонтами сховищ. Добре, що хоч зараз прийшло розуміння необхідності утримання їх у належному стані. На жаль, поштовою для цього розуміння стала війна.

Олена ІВАШКО.

Евакуація із прикордоння назріла давно

На Сумщині жителів населених пунктів, що в 5-кілометровій прикордонній смузі, переселяють у безпечніші місця. Таке рішення ухвалено на засіданні Ради оборони області. Вийшло відповідне розпорядження голови ОВА.

Тим часом для людей залишається багато незрозумілого, адже перейти на нове місце — це, у деяких випадках, ніби розпочати життя спочатку.

Раніше про необхідність евакуації із Сумщини говорив командувач Об'єднаних сил ЗСУ Сергій Наєв: за словами генерала, він уже умовив деяких мешканців прикордоння виїхати та перечекати десь до кращих часів. І ось тепер це вже офіційна позиція обласної влади. Голова ОВА Володимир Артюх за підсумками засідання Ради оборони регіону заявив, що рішення про евакуацію із 5-кілометрової прикордонної зони стало на Сумщині необхідністю, яка назріла вже давно.

В обласній військовій адміністрації запевняють, що вердикт ухвалено після ґрунтовного аналізу ситуації. А вона не радісна. Села та селища, що розташовані неподалік кордону, постійно обстрілює ворог, і інтенсивність таких нападів зростає. Руйнуються об'єкти життєзабезпечення населених пунктів і приватні домогосподарства, не працюють школи, магазини й медичні заклади. Люди змушені не жити, а виживати. Тижнями, а то й місяцями вони залишаються без світла, бо рашисти обстрілюють ремонтні бригади «Сумиобленерго», котрі виїжджають лагодити пошкоджені обстрілами мережі та обладнання.

Але найголовніше, що вплинуло на прийняття рішення про евакуацію, — це загибель людей. І трагічна статистика говорить сама за себе. Із січня по липень у прикордонних громадах Сумщини від рук російських загартників загинули 35 цивільних осіб, 17 з них рашисти вбили протягом останнього місяця. Загартники сіють смерть дедалі частіше і охочіше. На Сумщині унаслідок із території РФ диверсійно-розвідувальні групи, котрі, доки їх знешкодять, встигають заробити чимало бід. У Середньобудській громаді ДРГ розстріляла бригаду із шести лісівників, залишивши сиротами дванадцятьох дітей, а в Шалигінській громаді — двох місцевих жителів.

Можливо, на рішення про евакуацію вплинула ще одна обставина. За даними української розвідки, ворог перекинув до лінії міждержавного кордону на Сумщині кілька десятків снайперів-початківців, котрі складатимуть тут іспити на «професійну майстерність». Немає жодних гарантій, що стрільці не тренуватимуться на цивільних жителях Сумщини або не використовуватимуть їх під час «випускних екзаменів» як живі мішені. Про це ніхто ніде нічого не говорить, але в цьому разі краще переборщити, ніж «недоборщити».

У Сумській ОВА запевняють, що пропонуватимуть евакуйованим мешканцям прикордоння «гідну альтернативу» у безпечних для проживання населених пунктах. Евакуація відбувається тільки тоді, як жителю прикордоння роз'яснено його права, а родина готова до переїзду. Евакуація проводиться під прикриттям ЗСУ, аби у ворога не було шансів влаштувати якусь провокацію.

Коли люди переїдуть, у наших бійців, можна сказати, розв'яжуться руки для більш рішучої і радикальної протидії ворогові. Тим часом «головний податківець і фінансист» Верховної Ради України Данило Гетманцев звертає увагу на можливі негативні економічні наслідки від масової евакуації людей. Зокрема, фермерам забракне працівників для роботи на землі, а відтак і ресурсів, аби заплатити людям за використані паї, а далі цей ланцюжок призведе до втрати місцевими бюджетами частини доходів. Через це необхідно запропонувати дієвий механізм компенсації збитків від евакуації з державного бюджету, напрацювати який може спеціально створена урядом робоча група.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Такий сьогодні має вигляд сховище по вулиці Океанівській, 38-а.

Фото з сайту korabelov.info

У бронезилетах і шоломах — з олівцями і рулетками

На Полтавщину з Херсона повернулися 17 архітекторів і будівельників, які документували наслідки підтоплення, спричиненого підривом рашистами Каховської ГЕС.

Про це повідомив начальник обласної військової адміністрації Дмитро Лунін. За його словами, до роботи у столиці згаданої багатотраждальної області

на півдні України долучилися спеціалісти очолюваної ним ОВА, п'яти громад регіону, а також фахівці Агентства місцевих доріг і кількох приватних фірм. Вони

обстежували помешкання людей на двох вулицях.

І, звісно, не могли не помічати лиха не тільки від великої води, а й від обстрілів окупантів, які

тривають (на знімку). Тому без захисних бронезилетів і шоломів там поки що не обійтися навіть представникам цих мирних професій... Спеціалісти з Полтавщини оглянули сотню житлових будівель. Було складено відповідні акти обстежень кожної з них.

Саме на підставі цих офіційних документів сформуєть чек-листи, необхідні для отримання власниками грошових компенсацій за зруйноване житло. З огляду на масштаби руйнувань ця робота триватиме, зокрема й за участю фахівців із Полтавщини. Наразі тут формується друга бригада таких спеціалістів для відрядження на Херсонщину.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.
Фото з сайту ОВА.

ЕНЕРГОБЕЗПЕКА

Опалювальний сезон буде важкий. Вартість газу не зростатиме!

Укртрансгаз — Оператор газосховищ України — вже розпочав сезон закачування газу в підземні сховища.

Про це на своїй сторінці у Фейсбуці написав Голова правління НАК «Нафтогаз України» Олексій Чернишов.

«Коли за вікном +30, здається дивним думати про зиму. Але не для енергетиків: ми знаємо, що опалювальні сезони тягнуться, зате час між ними — пролітає.

Ми вистояли минулу зиму, і як керівник Групи Нафтогаз скажу, що це був найскладніший опалювальний сезон в історії України. Наступний теж буде важкий».

За словами посадовця підготовка до опалювального сезону в розпалі. Укртрансгаз уже розпочав сезон закачування газу в підземні сховища. Укргазвидобування вводить в експлуатацію нові свердловини. Тільки високодебітних свердловин із початку року введено 15, 13 нових і 2 після капремонтів, які сумарно дають додатково понад 3 мільйони кубічних метрів газу на добу. З кінця квітня Нафтогаз майже щодня виходить на біржу, купуючи газ у приватних видобувних компаній. За цей час придбали майже 720 мільйонів кубічних метрів.

«План Групи Нафтогаз — не просто пройти опалювальний сезон 2023/24 рівно і «непомітно» для споживачів. Але зробити це за рахунок газу українського видобутку», — підсумував Голова правління НАК «Нафтогаз України».

Що ж до запитань, які останнім часом отримують у відомстві щодо того, чи буде Група Нафтогаз підвищувати ціну на газ, Олексій Чернишов відповів так:

«Це питання завжди чутливе, а особливо під час війни. Тому хочу заспокоїти співгромадян: вартість газу в платіжках не зростатиме.

Ціна для населення залишиться без змін. Вона, як і зараз, дорівнюватиме 7,96 гривні.

Для нас важливо бути енергетичною опорою України та українців, забезпечуючи енергетичну стійкість країни 24/7».

Переможемо!
Віктор БОНДАР.

СПОРТ

Перша ластівка від Середи і Болюха

Стрибки у воду. Фукуока (Японія). Чемпіонат світу з водних видів спорту.

У синхронних стрибках із 10-метрової вишки українська пара Олексій Середя та Кирило Болюх здобула срібні нагороди.

Українці набрали рекордну для себе суму — 439,32 бала — і поступилися лише представникам Китаю.

Потрапляння до першої трійки світового чемпіонату дало змогу нашим хлопцям здобути для України ліцензію на Олімпійські ігри у цій дисципліні.

Нагороди українців на престижному турнірі

Вільна боротьба. Будапешт (Угорщина). Міжнародний рейтинговий турнір. Участь узяли спортсменів з 28 країн.

Три медалі здобули українські борці. «Золото» у ваговій категорії до 70 кг виграв Ігор Никифоров.

Бронзові нагороди вибороли Каміль Керимов (до 57 кг) та Юрій Ідзінський

(до 125 кг). У командному заліку українці посіли четверте місце.

Квитки на бій Усик — Дюбуа вже в продажі

Бокс. Чемпіон WBA, WBO, IBF та IBF у суперважкій вазі Олександр Усик (20-0, 13 КО) проведе бій з обов'язковим претендентом Даніелем Дюбуа (19-1, 18 КО).

Продаж квитків на титульний поєдинок, який відбудеться 26 серпня у Вроцлаві (Польща), вже почався. Найдешевший квиток коштує 49 злотих (454 гривні), квитки до VIP-ложі — від 1 999 злотих до 9 999 (18 526 — 92 670 гривень).

У «Шахтарі» можливі новачки

Футбол. 21-річний лівий оборонець Педрінью (Педро Енріке Азеведо Перейра) продовжить кар'єру в Україні.

Бразильський футболіст підпише п'ятирічний контракт із «Шахтарем». Нині Педрінью разом зі своїми представниками перебуває в Роттердамі, де розквартировані «гірники», які проводять у Нідерландах літні тренувальні збори.

З 12 травня цього року Педрінью перебуває у статусі вільного агента, розірвавши контракт з «Атлетіко Паранаенсе», за який футболіст провів 69 поєдинків (2 асисті).

Зазначимо, що на контракті у «Шахтарі» зараз уже є один Педрінью — 25-річний вінгер, який на правах оренди грає за «Атлетіко Мінейро».

Раніше повідомлялося, що «Шахтар» найближчим часом підпише 18-річного бразильця Невертона із «Сан-Паулу».

Десять учасників виборуватимуть Кубок президента

Хокей. Юнацька збірна України другий рік поспіль гратиме у Чехії на Кубку президента. Про це повідомляє ФХУ.

Турнір відбудеться 4—6 серпня у місті Тржинець. Участь у змаганнях братимуть десять команд, вік спортсменів — до 17 років.

Склад учасників — «Оцеларжи» (Чехія, Тржинець), «Вітковице Рідера» (Чехія), «Спарта» (Чехія, Прага), Енергія (Чехія, Карлові Вари), Маунтфілд (Чехія, Градець-Кралове), РБ «Зальцбург» (Австрія), «Рига» (Латвія), «Давос» (Швейцарія), «Слован» (Словаччина, Братислава), збірна України U-17.

У четвер, 3 серпня, на Werk Arena відбудеться церемонія відкриття. Також буде проведено жеребкування, під час якого команди розділять на дві групи.

Підготував
Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

ОГОЛОШЕННЯ

Втрачений **Диплом та додаток до нього**, видані Київським національним університетом ім. Тараса Шевченка в 1996 році на ім'я **фон Альбертіні Ламарі Михайлівні**, вважати недійсними.

У зв'язку зі спадковою справою №105/2014 після смерті **Шаталова Сергія Івановича**, 15.11.1958 р.н., який помер 15.08.2014 року, прошу його спадкоємця з'явитися до приватного нотаріуса Криворізького районного нотаріального округу Дніпропетровської області Романченко Юлії Володимирівни, за адресою: Дніпропетровська область, м. Апостолове, вул. Центральна 65, телефон 0979128731.

Державне підприємство "Донецький науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації" (код ЄДРПОУ 34225938, місцезнаходження: вул. Торгівельна, 125, м. Покровськ, Донецька обл., 85303, тел.(0623)521182, e-mail: standart.dcsms@gmail.com) (далі - ДП "Донецькстандартметрологія") повідомляє про припинення шляхом реорганізації на підставі наказу Міністерства економіки України від 29 червня 2023 року № 6809 "Про реорганізацію державних підприємств, що здійснюють діяльність у сфері стандартизації, метрології та метрологічної діяльності, оцінки відповідності та захисту прав споживачів".

Заяви кредиторів приймаються протягом 2 (двох) місяців з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань відомостей/запису про рішення щодо припинення ДП "Донецькстандартметрологія" шляхом реорганізації за місцезнаходженням комісії з реорганізації: вул. Торгівельна, 125, м. Покровськ, Донецька обл., 85303.

Після реорганізації усі майнові і немайнові права та зобов'язання ДП "Донецькстандартметрологія" у повному обсязі переходять до правонаступника - Державного підприємства "Дніпропетровський регіональний державний науково-технічний центр стандартизації, метрології та сертифікації".

Особа, зазначена нижче, підтверджує достовірність інформації, що міститься у повідомленні, та визнає, що вона несе відповідальність згідно з чинним законодавством.

Голова комісії з реорганізації
ДП "Донецькстандартметрологія"
Михайло ІСАЧЕНКО

Втрачену **картку водія для цифрового тахографа**, UAD0000003NCE000, яка діє до 2023-09-06 на ім'я **Опанасенко Андрій Опанасович**, вважати недійсною.

Втрачене **посвідчення учасника бойових дій**, серія AA № 257877, видане Ватутинським райвійськкоматом м. Києва від 05 листопада 1996 року на ім'я **Сушицького Андрія Андрійовича**, вважати недійсним.

Втрачене **свідоцтво про народження І-БП № 348040**, виданий Відділом реєстрації актів громадянського стану Шосткинського міськвиконкому Сумської обл., 02 серпня 1999 року на ім'я **Кролевецького Дмитра Андрійовича** вважати недійсним.

Втрачені **атестат про повну загальну середню освіту**, серія КХ № 36358430 від 24.06.2009 року, та додаток до атестата, серія 12 АТ № 670209 від 24.06.2009 року, видані Славутиською загальноосвітньою школою № 3 на ім'я **Смоліна Олексія Ігоровича**, вважати недійсними.

ЗАГУБЛЕНУ КАРТКУ ВОДІЯ ВИДАНУ ДП "ДЕРЖАВТОТРАНС НДІ ПРОЕКТ" НА МОІСЕЄНКО ВІТАЛІЙ ПЕТРОВИЧ № UAD0000005WGB000, ЯКА ЧИННА ДО 14.04.2025р року, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНОЮ!

Втрачений **паспорт громадянки України**, серія MM № 381542, виданий 07 грудня 1999 року Московським РВ ХМУ УМВС України в Харківській області на ім'я **Дроздової Тетяни Борисівни**, вважати недійсним.

Втрачений **(шкільний атестат)** серія НК № 47865108, виданий Святогірська загальноосвітня школа I-III ступенів Слов'янської міської ради Донецької обл. від 30.05.2015 на ім'я **Стельник Володимир Володимирович** вважати недійсним.

Приватний нотаріус Андрух І.В. сповіщає про відкриття спадщини після смерті 15 квітня 2023 року Власова Олексія Григоровича, спадкоємців якого просимо звернутися за адресою: вул.Лермонтова, буд.26 кв.1, м.Кривий Ріг, тел. (067) 522 58 28.

12.10.2021 р. відкрилась спадщина після смерті Говорухи Жанни Олегівни, яка є спадкоємцем Венедиктової Валентини Федорівни, що померла 22.09.2008 року. Спадкоємців прошу звернутися до Соха О.Б., приватного нотаріуса Запорізького міського нотаріального округу, адреса: м. Запоріжжя, вул. Гребельна, буд. 1, кв. 33, тел. 0667205121 в строк до 27.07.2023 року.

Сьогодні грозові дощі пройдуть вночі у східних, центральних областях та у Приазов'ї, удень — на заході країни, в окремих місцях можливий град. Температура вночі — 13—18 градусів тепла, вдень — 24—29 з позначкою плюс, на півдні та в Криму — до 33 °С. Вітер західний, північно-західний, 5—10 м/с, у Карпатах шквали до 15—20 м/с

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...громада допомагає сиротам

На Сумщині Тростянецька міськрада ухвалила рішення про матеріальну підтримку родин із дітьми, в яких під час окупації загинули обидва батьки або хтось із них. До початку нового навчального року сироти отримають із місцевого бюджету по 10 тис. грн, а загалом їм буде виплачено 150 тис. грн.

Тростянецька громада перебувала в окупації понад місяць. За цей час війна зайшла у кожен двір. 53 мирні жителі загинули від рук рашистів, сиротами залишились 15 дітей.

Володимир ЧЕРНОВ.

Сумська область.

...збережено поле пшениці

Лише за добу на території Миколаївщини зареєстровано 28 пожеж, здебільшого — горіння сухої трави, сміття, чагарників, жнивних залишків, а також пшениці на корені. У 23 епізодах причиною займання стало необережне поводження з вогнем, у двох випадках — навмисний підпал, ще по одному — потрапляння боєприпасів та уламків від них, коротке замикання електропроводки та не встановлено характеру.

У результаті займань випалено понад 45 га землі, знищено 20 га зернових та один автомобіль. Підрозділами ГУ ДСНС України у Миколаївській області забезпечено оперативне реагування на всі виклики: вбережено 140 га пшениці на корені, п'ять житлових будинків, господарч будівлі, гаражі та автомобіль.

Від ДСНС до гасіння залучалися 30 одиниць спецтехніки та майже 100 осіб рятувальників. Допомагали добровільна пожежна команда Шевченківської ТГ та місцева пожежохорона «Первомайське». У підвозі води сприяли місцеві фермери.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

...на атомній станції буде навчання

На Хмельницькій АЕС та в місті-супутнику Нетішині проведуть позапланове командно-штабне навчання із залученням органів управління та сил цивільного захисту. Вони відпрацюватимуть дії у разі виникнення позаштатної ситуації на об'єкті критичної інфраструктури, яка спричинена збройною агресією РФ проти України. Перевірятиметься мобілізація системи аварійного реагування ХАЕС, організація та проведення протиаварійних заходів та відпрацювання взаємодії аварійних груп і бригад атомної електростанції з місцевими органами влади та зовнішніми організаціями, учасниками аварійного реагування.

Адміністрація стратегічного об'єкта звернулася також до мешканців територіальних громад з проханням зберігати спокій та чітко реагувати на інформаційні повідомлення, які будуть оголошуватися під час навчання.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

► УЖГОРОД:

У кардіологів — нове устаткування

Сучасне спеціалізоване обладнання отримав Закарпатський обласний клінічний центр кардіології та кардіохірургії, що розташований в Ужгороді. Гематологічний аналізатор, реєстратори ЕКГ і дозиметр VasiDar для нього закупила міжнародна благодійна організація «ІОСС-Україна», співіщають з прес-служби обласної адміністрації.

Лабораторне й діагностичне оснащення передали заступник голови Закарпатської ОВА Петро Добромільський і представник «ІОСС-Україна» Гага Нікабадзе.

«Лікування і профілактика серцево-судинних захворювань — це завжди необхідні послуги. Особливо актуальними вони стали у зв'язку із збільшенням кількості населення в нашій області через вій-

ну. Тому разом з партнерами створюємо умови для покращення якості й оперативного надання пацієнтам потрібної допомоги», — підкреслив заступник голови ОВА.

А представник «ІОСС-Україна» Гага Нікабадзе додав, що їхня організація й надалі реалізовуватиме в Закарпатській області такі проекти.

За словами директора Закарпатського об-

ласного клінічного центру кардіології та кардіохірургії Романа-Остапа Соскиди, нове потужне обладнання дуже важливе для своєчасно-

го лікування, адже частото захворювання серцево-судинної системи не терпить зволікань.

До речі, щороку цей заклад амбулаторно і

стаціонарно приймає понад 50 тисяч пацієнтів.

Василь НИТКА.

Фото прес-служби ОВА.

► ЧЕРНІВЦІ:

Лісівники готуються до зимової підготовки тварин

У вольтері Банилівського лісництва, який має площу 80 гектарів, мешкають 17 особин найбільших ссавців у Європі — зубрів. Ці тварини потребують відповідного харчування взимку.

Тож лісівники нині активно займаються заготовлею кормів. Заплановано зібрати 24 тонни сіна. А ще дві тонни вівса та три тонни кукурудзи. Це забезпечить достатню кількість сил і поживних речовин для зубрів протягом зимового періоду. Крім того, лісівники виготовляють кормові вінки із стебел топінамбура, які також додаються до раціону. Ще планують закупити 60 кілограмів вітамінізованої солі та 200 кілограмів крейди. Це забезпечить зубрам достатню кількість мінералів. А фахівці-мисливствознавці для збереження зубрів створили спеціальні умови, охорону й догляд за ними.

Сергій СУЛИМА.

► КРОПИВНИЦЬКИЙ:

Масштаби безробіття зменшуються

Офіційно зареєстрована кількість безробітних у Кіровоградській області порівняно з минулим роком зменшилась на понад 71 відсоток.

Як повідомили в обласній військовій адміністрації, нині на обліку перебувають 3,3 тисячі осіб (у липні 2022-го ця цифра становила 11,5 тисячі осіб).

Упродовж першого півріччя 2023-го через обласний центр зайнятості працевлаштовано 2606 безробітних громадян, отримали нові професії 658 осіб, 982 особи залучено до громадських робіт тимчасового характеру.

За даними служби зайнятості, найбільший

попит на ринку праці — на кваліфікованих робітників з інструментом (електромонтерів, електрогазозварників, слюсарів, швачок, оглядачів-ремонтників вагонів...), працівників сфери торгівлі та послуг (продавців, кухарів, перукарів, барменів, офіціантів, охоронників, соціальних працівників...), робітників з експлуатації та устаткування машин (водіїв, машиністів екскаваторів, машиністів парових турбін, трактористів),

професіоналів (лікарів, інженерів, медичних сестер, бухгалтерів, вчителів...) та некваліфікованих працівників (двірників, вантажників, сторожів, комірників, вагарів, підсобних робітників...).

Проте, як зауважують в ОВА, на ринку праці все ще існує дисбаланс між попитом та пропозицією робочої сили, що є викликом для подальшого розвитку. Тому в області планують організувати додаткові заходи для забезпечення належного рівня зайнятості населення.

Петро МЕЛЬНИК.

► ПОЛТАВА:

Електронних «очей» у наших бійців побільшало

На Полтавщині продовжують використовувати кошти з обласного бюджету для забезпечення воїнів, які громлять ворога на передовій, новітніми засобами зв'язку й аеророзвідки. Зокрема, днями представники обласної влади передали захисникам ще чотири квадрокоптери, обладнані тепловізорами (на знімку). Тож ці недремні очі бачитимуть окупантів не лише вдень, а й уночі. На їхнє придбання зі скарбниці регіону виділили 1,74 млн грн.

А трохи раніше бійці отримали 30 сучасних рацій, зокрема 10 автомобільних і 20 переносних. На закупівлю цих електронних «вух» також із обласного бюджету виділили 1,17 млн грн.

Василь НЕЇЖМАК.

Фото з сайту обласної військової адміністрації.

Над номером працювали: Віталій СУДДА, Тетяна УВЕРОВА.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
© Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 90357

Видавець —
Державне підприємство
«Редакція газети «Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
відділ реклами — 453-44-56;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

